

NKÜ HUKUK FAKÜLTESİ DERGİSİ

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

ANONİM ŞİRKET GENEL KURUL SERMAYE ARTIRIM KARARININ YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASI

*Mustafa Enes BALIN **

ÖZET

Genel kurul kararının yürütülmesinin hangi hallerde geri bırakılabileceği, TTK m. 449'da düzenlemiştir. Çalışmamızda ise, kendisi de bir genel kurul kararı olan, sermaye artırımı kararı TTK m.449 ve HMK m.389 bağlamında incelenecektir. Böylece sermaye artırımı kararının geri bırakılması kararının, ihtiyati tedbir şartlarını taşıyıp taşımadığı açıklanmış olacaktır. Bu incelemede ilk önce sermaye artırımının hukuki niteliği ve tanımı yapılmıştır. Sonrasında sermaye artırımı kararının hangi şartlarda iptal veya butlan yaptırımına tabi olacağı ifade edilmiştir. Son olarak bu kararın mahkemeden hangi şartlar ve usulde istenebileceği anlatılmıştır. Çalışmanın ana gövdesini oluşturan esas tartışma ise bu talebin ayrı bir geçici hukuki koruma mı yoksa özel bir tür ihtiyati tedbir mi olduğudur. Bu tartışmanın sonucu, sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılmasının iptal veya butlan davası açılmadan önce talep edilip edilemeyeceğini gösterecektir. Her ne kadar sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararı HMK'da düzenlenen ihtiyati tedbir ile benzerlik gösterse de HMK ile var olan farklılıklar tarafımızca ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler Genel Kurul Kararı, İhtiyati Tedbir, Geçici Hukuki Koruma, Sermaye Artırımı, Yürütmenin Geri Bırakılması

* YL öğrencisi, Helal Finans Araştırmaları Derneği, Türk-Alman Üniversitesi Özel Hukuk, mustafaenes23@gmail.com, ORCID 0000-0001-9614-8680

SUSPENDING EXECUTION OF THE CAPITAL INCREASE DECISION OF THE GENERAL ASSEMBLY OF THE JOINT STOCK COMPANY

*Mustafa Enes BALIN ***

ABSTRACT

In which cases the execution of the general assembly resolution can be postponed, TCC art. 449. It was edited in 449. In our study, the decision to increase the capital, which is also a decision of the general assembly, will be examined in the context of art.449 of the TCC and art.389 of the HMK. Thus, it will be clarified whether the decision to postpone the capital increase decision fulfills the precautionary measures. In this review, firstly, the legal nature and definition of capital increase has been made. Then, it was stated under which conditions the capital increase decision would be subject to cancellation or nullity sanction. Afterwards, it is explained under which conditions and procedure this decision can be requested from the court. The main debate forming the main body of the study is whether this request is a separate temporary legal protection or a special kind of precautionary measure. The outcome of this discussion will show us whether the postponement of the capital increase decision can be requested before the annulment or nullity lawsuit is filed. Although the decision to postpone the capital increase decision is similar to the precautionary measure issued in the HMK, we have tried to reveal the differences with the HMK.

Keywords General Assembly Resolution, Precautionary Measure, Temporary Legal Protection, Capital Increase, Adjournment of Execution

** L.L.M student, Helal Finans Araştırmaları Association, Turkish-German Universtiy Civil Law, mustafaenes23@gmail.com, ORCID 0000-0001-9614-8680

Extended Summary

Although the management of joint stock companies is the duty of the board of directors, some works determined by the law are carried out by the general assembly. After a decision taken in the general assembly, various legal remedies can be brought against this decision. The first of these is the action for annulment against the relevant decision. However, filing an action for annulment or nullity against the general assembly resolutions of the joint stock company does not prevent the implementation of this decision by the board of directors. Because non-execution of a general assembly resolution will result in the legal responsibility of the board of directors. If the fulfillment of this decision will cause the personal liability of one of the members of the board of directors, each member of the board of directors may also file an action for annulment pursuant to article 446/1-(d) of the TCC.

To execute the decision of the general assembly about which an annulment or nullity lawsuit has been filed; It may cause irreparable damages for the company itself, shareholders or third parties. In order to prevent this situation, the legislator has introduced the possibility of adjourning the execution of the general assembly resolution, against which an action for annulment or nullity has been filed.

In our study, the general assembly decision to be examined will be the capital increase decision. The capital increase decision is made by issuing new shares or increasing the nominal value of existing shares. Companies go to capital increase for various reasons. Capital increase does not indicate that the company is in a bad economic situation. Since the company cannot manage the decrease in its capital, it may go to an increase, or it may increase its capital in order to make new investments. In addition, in case of falling below the minimum limit set in the law, the company must legally increase its capital. However, as we mentioned above, annulment or nullity lawsuits filed against the capital increase decision will not prevent the execution of the capital increase decision. For this reason, it will be necessary to request the court to suspend the execution of the capital increase decision. TCC art. Since provision 449 contains the phrase "in case an action for annulment or nullity is filed against the resolution of the general assembly", we have examined whether the action for annulment or nullity is a prerequisite for the request to suspend the execution of the capital increase decision.

The request for the postponement of the capital increase decision requested before or after the annulment or nullity lawsuit is requested in order to prevent a possible danger in the current dispute. For example, a third person who is not a shareholder in the company can

acquire a share in the company by purchasing new shares resulting from the capital increase. In this case, the cancellation of a capital increase decision will mean that the third party will lose the assigned share. For this reason, the decision to postpone the capital increase decision will be of vital importance in order to prevent the dangers that may arise in this way.

As explained above, the fact that the decision to postpone the capital increase decision has the feature of preventing the current danger will raise the question whether this decision can be qualified as a precautionary measure. According to some authors, the decision to suspend the execution of the capital increase decision is a precautionary measure. If this decision is to be interpreted as a precautionary measure, HMK m.389 et al. Its provisions will need to be examined. The provisions of the HMK and the provisional injunction are regulated under the title of temporary legal protection. Thus, it was stated by the legislator that the precautionary measure is a separate protection under the title of temporary legal protection. For this reason, it will be discussed whether the request for the postponement of the capital increase decision is a separate temporary legal protection under the title of temporary legal protection or a special precautionary measure under the title of interim injunction.

In this study, the definition and legal definition of the capital increase decision has been made. If it is accepted that an action for annulment or nullity is required for the postponement of the decision to postpone the capital increase decision, it has been stated in which cases the capital increase decision is subject to annulment or nullity sanction. Although the wording of annulment or nullity lawsuit is mentioned in the provision of article 449 of the TCC, it is also stated in which cases the capital increase decision will be subject to nullity sanctions as well as cancellation or nullity sanctions. Afterwards, it was examined whether the court should take the opinion of the board of directors for the request for the postponement of the capital increase decision. Then, whether the request for the postponement of the capital increase decision is a separate temporary legal protection or a special precautionary measure, HMK art. 389 et al. It has been stated under which conditions and procedure this request can be requested from the court.

GİRİŞ

Anonim şirketlerin yönetimi, her ne kadar yönetim kurulunun görevi olsa da kanun tarafından belirlenmiş bazı işler genel kurul tarafından yapılmaktadır. Genel kurulda alınmış bir karar sonrasında, bu karara karşı çeşitli hukuki yollar ileri sürülebilir. Bunların başında ilgili karara karşı iptal davası gelir. Ancak anonim şirket genel kurul kararlarına karşı iptal veya butlan davasının açılması, yönetim kurulu tarafından bu kararın uygulanmasını engellememektedir. Çünkü bir genel kurul kararının icra edilmemesi, yönetim kurulunun hukuki sorumluluğunu doğuracaktır¹. Eğer bu kararın yerine getirilmesi yönetim kurulu üyelerinden birinin kişisel sorumluluğuna sebep olarsa ayrıca yönetim kurulu üyelerinden her biri TTK m. 446/1-(d) uyarınca iptal davası açabilecektir.

Hakkında iptal veya butlan davası açılmış genel kurul kararını icra etmek; şirketin kendisi, pay sahipleri veya üçüncü kişiler için telafisi güç zararlara yol açabilecektir. Kanun koyucu bu durumu önlemek için hakkında iptal veya butlan davası açılmış genel kurul kararının yürütülmesinin geri bırakılması² imkanı getirmiştir.

Çalışmamızda ise incelenecek genel kurul kararı, sermaye artırımı kararı olacaktır. Sermaye artırımı kararı, yeni payların çıkarılması ya da mevcut payların itibari değerinin artırılması yoluyla gerçekleşmektedir. Şirketler çeşitli sebeplerle sermaye artırımına gitmektedir. Sermaye artırımına gidilmesi şirketin ekonomik olarak kötü bir durumda olduğunu göstermemektedir. Şirket sermayesindeki azalmayı yönetemediğinden bir artırıma gidebileceği gibi yeni yatırımlar yapmak amacıyla da sermaye artırıma gidebilecektir. Ayrıca, kanunda belirlenmiş asgari sınırın altına düşülmesi durumunda kanunun emredici hükmüyle şirket sermaye artırımına gitmelidir. Ancak yukarıda ifade ettiğimiz gibi sermaye artırımı kararına karşı açılan iptal veya butlan davaları, sermaye artırımı kararının icrasını engellemeyecektir. Bu sebeple mahkemeden sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılmasının talep edilmesi gerekecektir. Bu talebi düzenleyen TTK m. 449 hükmü “*genel kurul kararına karşı iptal veya butlan davası açıldığı takdirde*” ifadesini içerdiği için tarafımızca iptal veya butlan

¹ “Ancak, yönetim kurulu; iptal edilebilir kararın uygulanmasında oluşacak zararları doğru bir şekilde tespit edemeyecek ise kararın uygulanmasından sorumlu tutulmamalıdır” yönünde açıklamalı görüş için bkz. Ersin Çamoğlu, Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu Kamu Borçlarından Sorumluluk İle (3. Bası, Vedat Kitapçılık, 2010) 299; Erdoğan Moroğlu, Anonim Ortaklıklarda Sermaye Artırımı (4 .Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018) 308

² Tanımlama için bir başka görüş “kararın yürütülmesinin geri bırakılması” ifadesi idare hukuku terminolojisini çağrıştırdığından “kararın uygulanması” ifadesinin daha doğru olduğunu savunan görüş için bkz. Abuzer Kendigelen, Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler (2. Baskı, On İki Levha Yayınları, 2017)

davasının sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebi için ön şart olup olmadığı incelenmiştir.

İptal veya butlan davasından önce ya da sonra talep edilen sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebi, mevcut uyuşmazlıkta muhtemel bir tehlikenin önlenmesi amacıyla istenmektedir. Örneğin; şirkette pay sahibi olmayan üçüncü kişi, sermaye artırım sonucu ortaya çıkan yeni payları satın alarak şirkette pay sahibi olabilir. Sermaye artırım kararının iptal edilmesi durumunda üçüncü kişi temlik ettiği payı kaybedecektir. Bu sebeple ortaya çıkabilecek tehlikelerin önlenmesi amacıyla, sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararı hayati öneme bir sahip olacaktır.

Yukarıda da izah edildiği gibi sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararı, sermaye artırım kararının icrasını önleyerek mevcut bir tehlikeyi önleme vasfına haizdir. Bu durum ise sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararının, ihtiyati tedbir olarak nitelenip nitelenmeyeceği sorusunu akla getirmektedir. Bazı yazarlara³ göre, sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararı ihtiyati tedbir niteliğindedir. Eğer bu karar ihtiyati tedbir olarak yorumlanacak ise HMK m. 389 vd. hükümlerinin incelenmesi gerekecektir⁴. HMK ile ihtiyati tedbir hükümleri, geçici hukuki koruma başlığı altında düzenlenmiştir. Böylece ihtiyati tedbirin geçici hukuki koruma başlığı altında ayrı bir koruma olduğu kanun koyucu tarafından ifade edilmiştir. Bu sebeple sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebinin, geçici hukuki koruma başlığı altında ayrı bir geçici hukuki koruma mı yoksa ihtiyati tedbir başlığı altında özel nitelikli bir ihtiyati tedbir mi olduğu tartışılacaktır.

Çalışmamızda sermaye artırım kararının tanımı yapıp ve hukuki niteliği tartışılmıştır. Sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararının verilebilmesi için iptal veya butlan davasının açılmasının ön şart olup olmadığı incelenmiştir. TTK m. 449 hükmünde yalnızca iptal veya butlan davası ifadesinin geçmesi nedeniyle sermaye artırım kararının yokluğunun tespiti davalarının bu hükümden ayrık olup olmadığı incelenmiştir. Daha sonrasında mahkemenin, sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebi için yönetim kurulunun görüşünü alıp almaması gerektiği incelenmiştir. Ardından sermaye artırım

³ Baki Kuru, İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku (1. Baskı, Yetkin Yayıncılık, 2016) 659; Erdoğan Moroğlu, Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü (8. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2017) 309; Gönen Eriş, Anonim Şirketler Hukuku (1. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 1995) 496; Zehra Sanem Yılmaz, Sermaye Şirketlerin Geçici Hukuki Korumalar (1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2010) 72

⁴ Hakan Pekcanitez, Oğuz Atalay, Muhammet Özeker, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı (9. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2021) 567

kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebinin, ayrı bir geçici bir hukuki koruma mı yoksa özel bir ihtiyati tedbir mi olduğu HMK m. 389 vd. ile incelenip talebin mahkemeden hangi şartlar ve usulde istenebileceği ifade edilmiştir.

I. SERMAYE ARTIRIM KARARI VE HÜKÜMSÜZLÜK NEDENLERİ

A) SERMAYE ARTIRIMI TANIMI

Esas sermaye sisteminde, hukuki niteliği itibariyle esas sözleşme değişikliği olan⁵ sermaye artırım kararına genel kurul karar vermektedir. Sermaye artırım kararı, yeni payların çıkarılması ya da mevcut payların itibari değerinin artırılması yoluyla yapılmaktadır⁶. Esas sermaye sistemine göre sermaye artırımını, dış kaynaklardan sermaye artırımını ve iç kaynaklardan sermaye artırımını şeklinde yapılmaktadır⁷. Dış kaynaklardan yapılan sermaye artırımını, pay sahiplerinin anonim şirkete malvarlığı getirmesiyle veya şirkette pay sahibi olmayan üçüncü kişilerin artırım kararı sonucu çıkarılan payları satın alması ile gerçekleşmektedir⁸. İç kaynaklardan yapılan sermaye artırımını ise anonim şirketin bünyesinde bulunan esas sözleşme veya genel kurul kararıyla ayrılmış ve belirli bir amaca özgülenmemiş yedek akçeler ile kanuni yedek akçelerin serbestçe kullanılabilen kısımları ve mevzuatın bilançoya konulmasına ve sermayeye eklenmesine izin verdiği fonların sermayeye eklenmesi sonucu gerçekleşmektedir⁹.

B) SERMAYE ARTIRIMININ NEDENLERİ

Sermaye artırımının nedenleri artırımın yapılaş şekline göre değişiklik arz etmektedir. Dış kaynaklardan yapılan sermaye artırımını kararının nedenleri; kanunun belirlediği şartların gerçekleşmesi, anonim ortaklığı büyütme, yeni yatırımlarda bulunmak, bir işletmeyi devralmak, muaccel hale gelen borçların ya da banka kredilerin ödenmesi gibi yatırım amaçlı veya mevcut nakit krizini gidermek şeklindedir. İç kaynaklardan yapılan sermaye artırımının

⁵ Sermaye artırım kararının hukuki niteliğinin yeniden kuruluş veya esas sözleşme değişikliği tartışması için *bkz.* Erdoğan Moroğlu, Makaleler (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2010); Reha Poroy, Ünal Tekinalp, Ersin Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku II (14. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2020) N. 1339

⁶ Erdoğan Moroğlu, Anonim Ortaklıklarda Sermaye Artırımı (4 . Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018) 5

⁷ Moroğlu, Sermaye Artırımı (n 6) 5 (*eTTK döneminde doktrin ve yargı içtihatları tarafından kabul edilen iç kaynaklardan sermaye artırımını, TTK ile pozitif hukuk normu haline gelmiştir.*)

⁸ İbid 6-7

⁹ İbid 7

nedenleri ise anonim şirketin karlılık oranı ve paylar ile pay senetlerinin piyasa fiyatının düşürülmek istenmesidir¹⁰.

C) SERMAYE ARTIRIM KARARININ HÜKÜMSÜZLÜK HALLERİ

Genel kurul tarafından alınan sermaye artırımı kararı yokluk, butlan, iptal edilebilirlik veya askıda hükümsüzlük hallerine tabi olabilecektir. Genel kurul kararının kurucu unsurlarının mevcut olmaması halinde bu karar yoklukla malul olacaktır.¹¹ Yine genel kurul kararının kanunda belirlenen toplantı veya karar nisaplarına aykırı şekilde alınması halinde ilgili karar yoklukla malul olacaktır¹². Ancak doktrinde bir görüş Ticaret Bakanlığının veya imtiyazlı pay sahipleri kurulunun onayı olmadan alınan genel kurul kararlarının askıda hükümsüz olacağını ifade etmektedir¹³. Bu askıda hükümsüzlük hali geçerli bir genel kurul kararının hüküm doğurması için ayrıca şartların arandığı durumda ortaya çıkacaktır¹⁴. Örneğin, geçerli bir genel kurul kararı alındıktan sonra, imtiyazlı pay sahiplerinin onayının veya ticaret siciline tescil şartının aranması bu işlemler gerçekleşene kadar mevcut genel kurul kararının askıda hükümsüz olacağını ifade edecektir¹⁵. Ancak doktrinde sadece pay sahiplerini ilgilendiren hususların, yokluk yerine iptal edilebilirlik yaptırımına tabi tutulması da savunulmaktadır. Çünkü bu hususların kamu düzenini ilgilendirmeyeceği düşünülmektedir. Böylece daha ağır bir durumun önüne geçilebilmesi amaçlanmaktadır¹⁶.

Diğer bir hükümsüzlük hali olan butlan ise hukuki işlemin kurucu unsurlarını içermesine rağmen geçerlilik şartlarını ihtiva etmemesi durumudur¹⁷. Genel kurul kararının butlanı davası eTTK döneminde TBK'nın genel hükümlerine dayanılarak talep edilmekteydi¹⁸. Ancak TTK

¹⁰ İbid 13-20; Poroy, Tekinalp, Çamoğlu (n 5) N. 1330; Hayri Domaniç, Türk Ticaret Kanunu Şerhi II (1. Basım, Vedat Kitapçılık, 1988) 950- 958; Hasan Pulaşlı, Şirketler Hukuku Genel Esaslar (7. Baskı, Adalet Yayınevi, 2010) 495

¹¹ Hasan Pulaşlı, Anonim Şirket Genel Kurul Kararlarının Sakatlığı Ve Müeyyidesi (2014) 71 (2) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 336, 340; Reha Poroy, Ünal Tekinalp, Ersin Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku I (14. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2020) N. 534; Hasan Pulaşlı, Şirketler Hukuku Şerhi (3. Baskı, Adalet Yayınevi, 2018) 1331

¹² İsmail Cem Soykan, Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Ortaklıklarda Sermaye Taahhüdü Yoluyla Sermaye Artırımı (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019) 581; Poroy, Tekinalp, Çamoğlu (n11) N. 535; Pulaşlı, Şerhi (n 11) 1332

¹³ Moroğlu, Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü (7. Baskı, On İki Levha Yayınları, 2014) 36

¹⁴ Moroğlu, "Hükümsüzlük" (n 13) 33

¹⁵ Moroğlu, "Hükümsüzlük" (n 13) 35

¹⁶ Ayrıntılı bilgi için bkz. Erdoğan Moroğlu, Makaleler (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2010) 171-180

¹⁷ Pulaşlı, (n 10) 342-343

¹⁸ Moroğlu, "Hükümsüzlük" (n 13) 25

m. 447 hükmü ile butlan sebepleri özel bir hükme alınmıştır. Bir hukuki işlemin veya konumuz özelinde bir genel kurul kararının yokluk veya butlan halleriyle malul olması, alınan bu kararın baştan itibaren geçersiz olması sonucunu doğurmaktadır¹⁹. Bu tür kararlara karşı dava açılması kanunen hak düşürücü süre ile kısıtlanmamış ve ilgili herkesin yokluk ve butlan davası açabileceği kabul edilmiştir²⁰. Bu durum doktrinde, ticaret hayatının yapısının düşünülmesi ve ayrıca hukuk güvenliği ile öngörülebilirliğinin korunması amacıyla bu hallere karşı açılacak davaların belirli bir süre ile sınırlandırılması, somut olayın koşullarına göre bir değerlendirme yapılması şeklinde savunulmuştur²¹

Son olarak iptal edilebilirlik hali; sermaye artırımı kararının kanuna, esas sözleşmeye veya dürüstlük kuralına aykırılık içermesi durumunda söz konusu olacaktır. Örneğin; sermaye taahhütlerinin tamamı ödenmeden alınan sermaye artırımı kararı²², genel kanuni yedek akçelerin sermayenin yarısını aşmadığı müddetçe iç kaynaklardan yapılan sermaye artırımı kararı²³, yönetim kurulunun TTK m. 457 uyarınca sermaye artırımı türüne göre kanunen hazırlamak zorunda olduğu beyanı hazırlanmadan alınan sermaye artırımı kararı²⁴, kanun hükümlerine aykırılık teşkil edeceğinden iptal edilebilirlik haline tabi olacaktır.

Uygulamada sermaye artırımı kararlarının hükümsüzlüğüne karar verilmesi, çoğunlukla kanun hükümlerine aykırılıktan ziyade dürüstlük kuralına aykırılıktan kaynaklanmaktadır²⁵. Bunun en temel sebebi ise iptal edilebilirlik ile maluliyet sonucu doğuracak kanuna aykırılıkların, uygulamada daha tescil aşamasında ilgili ticaret sicili müdürlüğü tarafından reddedilerek engellenmesidir²⁶.

Dürüstlük kuralına aykırılık ise sermaye artırımının ekonomik amacına²⁷ aykırı bir şekilde yapılması ile hakların en az zarar verecek şekilde kullanılması ilkesine²⁸ aykırı olması

¹⁹ İbid 25-26

²⁰ Moroğlu, “Hükümsüzlük” (n 13) 28

²¹ İbid 28

²² Ayıntılı bilgi için bkz. Erdoğan Moroğlu, Makaleler (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2010) 49-57

²³ Moroğlu, Sermaye Artırımı (n 6) 217-218 ; Aksi yönde görüş için bkz. Alihan Aydın, “Kanuni Yedek Akçelerin Tamamının İç Kaynaklardan Esas Sermaye Artırımında Kullanılması Mümkün müdür?” (2014) 30 (2) Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, 79-88

²⁴ Yargıtay 11 HD, 15791/3203, 30.05.2017 (www.lexpera.com.tr); Bu şekilde yapılan sermaye artırımının batıl olduğu yönünde görüş için bkz. Poroy, Tekinalp, Çamoğlu, (n 5) N. 1344

²⁵ İbid N. 1335

²⁶ Soykan, (n 12) 583; Ali Paslı, Yargıtay Kararları Işığında Sermaye Artırımı Yürürlüğünün 5. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında Türk Ticaret Kanununun Sempozyumu (Tebliğler ve Tartışmalar) (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018) 55-56

²⁷ Soykan, (n 12) 584

²⁸ ibid 594

halinde gündeme gelecektir. Mahkeme hakların en az zarar verecek şekilde kullanılması ilkesini, somut olayın şartlarına göre değerlendirecektir²⁹.

Bu ilke, pay sahipliği hakkı aleyhine ya da eşit işlem ilkesine aykırı bir işlem tesis edildiği zaman pay sahiplerini korumak gayesiyle ortaya çıkmıştır³⁰. Bu ilkeye göre, anonim şirketin menfaati doğrultusunda bir karar alınacağı zaman çoğunluğun dışında kalan pay sahipleri için zararı olmayan veya en zararsız yol seçilmelidir³¹. Sermaye artırımı kararının, şirketin ihtiyaç duyduğu bedelden fazla alınması ile bilançoda sermayeye eklenmesine izin verilen fonların sermayeye koyulmaması bu ilkeye aykırılığa örnek olarak verilebilecektir³².

Dürüstlük kuralı; karar alma sürecindeki şeffaflığı, anonim şirketin ortak menfaatini ve son olarak pay sahiplerinin bilgi alma ve inceleme hakkına halel getirmeme menfaatlerini korumaktadır³³. Bu kurala aykırılık için zarar amacının varlığı, kast unsuru aranmadan yeterli kabul edilmektedir³⁴.

II. SERMAYE ARTIRIM KARARININ YÜRÜTÜLMESİNİN GERİ BIRAKILMASI

A. TÜRK TİCARET KANUNU'NDAKİ ŞARTLAR

Sermaye artırımı kararı; anonim şirketin kendisini, pay sahiplerini ve üçüncü kişilerinin menfaatini etkilemektedir. Bu karar aleyhine açılan iptal davası, kesinleştikten sonra (*ex tunc*) geriye doğru etkili olacaktır³⁵. Bu sebeple muhtemel zararların önlenmesi açısından sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararı hayati önem arz etmektedir.

Genel kurul kararının yürütülmesinin geri bırakılması için TTK m. 449, ilk önce iptal veya butlan davasının açılmasını daha sonra ise yönetim kurulunun görüşünün alınması gerektiğini ifade etmiştir.

²⁹ Soykan, (n 12) 583; Paslı, (n 26) 595

³⁰ Soykan, (n 12) 595

³¹ İbid 597; Moroğlu, "Hükümsüzlük" (n 3) 242

³² Soykan, (n 12) 598-599;

³³ Ünal Tekinalp, Sermaye Ortaklıklarının Yeni Hukuku (4. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2020) N. 15-05

³⁴ Poroy, Tekinalp, Çamoğlu (n 5) N. 1335

³⁵ Pulaşlı, Şirketler (n 10) 510; Soykan, (n 12) 654; Eriş, (n 3) 499; Poroy, Tekinalp, Çamoğlu, (n 5) N. 1416d

1. Genel Kurul Kararı Hakkında Butlan Veya İptal Davasının Açılmış Olmasının Gerekmesi

TTK m. 449'un “*genel kurul aleyhine iptal veya butlan davası açıldığı takdirde*” şeklindeki ifadesi, sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebinde bulunmak için ilk önce iptal veya butlan davasının açılmasının gerekip gerekmediği şeklinde, doktrinde tartışmaya neden olmuştur. Doktrinde bir görüş, bu ifadenin açıkça genel kurul kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebinde bulunmak için iptal veya butlan davası açılması gerektiği anlamına geldiğini savunmuştur³⁶. Ancak bir başka görüş ise iptal veya butlan davası açılmadan bu kararın verilemeyeceği yönünde açıkça bir düzenleme yapılmadığı için bu şekilde bir yorum yapılamayacağı kanaatindedir³⁷. eTTK kapsamında ifade edilen görüşlere bakıldığında ise iptal veya butlan davası açılmadan böyle bir talepte bulunulabileceğinin savunulduğu görülmektedir³⁸.

Kanaatimizce tedbir yargılamasının dava niteliğine haiz olmaması³⁹ ve kanunda bu kararın ancak davanın açılması halinde verilebileceği bu talebin iptal veya butlan davası açıldığı durumda istenebileceğini göstermektedir. Böylece, dava açılmadan tedbire karar verilemeyeceği kabul edildiğinde HMK'da düzenlenen tamamlayıcı merasim gerçekleşmeyecektir.

Doktrinde bir görüş sermaye artırım kararlarına karşı yürütmenin geri bırakılması kararı verilemeyeceğini buna gerekçe olarak da sermaye artırım kararının TTK m. 465/3 uyarınca üç ay içerisinde tescil edilmesi gerektiğini ancak iptal davalarının TTK m. 448/2 uyarınca üç aylık hak düşürücü sürenin geçmeden duruşmaya başlanamayacağını bu sebeple verilecek herhangi bir yürütmenin geri bırakılması kararının üç ay içerisinde tescil edilemeyecek olması nedeniyle iptal davasının sona erdirildiğini savunmuştur⁴⁰. TTK'nın sermaye artırım kararının üç ay

³⁶ Moroğlu, “Hükümsüzlük” (n 3) 309; Pulaşlı, Şerhi (n 12) 1114; Gönen Eriş, Anonim Şirket (n 3) 3041, “Nitekim İstanbul 1. Asliye Ticaret Mahkemesi 31.12.1983 tarihli kararında dava açılmadan bu şekilde bir talepte bulunabileceğine dair karar verse de temyiz kararının devamına verse de dava açılmadan böyle bir karar verilemeyeceğini açık bir şekilde ifade etmiştir. Bkz. Moroğlu, “Hükümsüzlük” (n 3) 309

³⁷ İsmail Kırca, Feyzan Hayal Şehirali Çelik, Çağlar Manavgat, Anonim Şirketler Hukuku II (1. Baskı, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi Yayınları, 2013) 243

³⁸ “İptal davalarından üç aylık süre geçmeden duruşma görülemeyeceğinden eğer tedbir talebi dilekçede talep edilmişse mahkemenin derhal bu kararı vermesi gerektiği ancak çok acele durumlarda HUMK m.104'ten faydalanarak iptal davasından önce böyle bir davanın açılabilmesi daha sonrasında on gün içerisinde iptal davasının açılması gerektiği” yönünde bkz. Reha Poroy, Ünal Tekinalp, Ersin Çamoğlu, Ortaklıklar Hukuku II (10. Baskı, Arıkan Yayınları, 2005), N. 745; Dava açılmadan önce tedbir talep edilebileceğine ilişkin ayrıca bkz. Hakan Pekcanitez, Anonim Ortaklıklarda Denetçiler Tarafından Açılacak Davalar (1987) 3 (1) Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 439, 486

³⁹ Hakan Pekcanitez, Muhammet Özkes, Mine Akkan, Hülya Taş Korkmaz, Pekcanitez Usul- Medeni Usul Hukuku (16. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018) 249

⁴⁰ Moroğlu, “Hükümsüzlük” (n 13) 311

içerisinde tescil edilmesi gerektiği ve iptal davasında üç aylık hak düşürücü süre geçmeden önce duruşmaya başlanamayacağı yönündeki düzenlemeleri, sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararının hangi aşamada verileceği konusunda tereddüt yaşatmaktadır⁴¹.

Kanaatimizce bu tartışma sermaye artırım kararının yönetim kurulu tarafından tescil edilip edilememesine göre somutlaşacaktır. Ticaret Sicil Müdürlüğü, TTK m. 32/2 uyarınca sermaye artırım kararının esas sözleşmeye ve kanunun emredici hükümlerine uygun alınıp alınmayacağını incelemekle yükümlüdür. Zaten bu şartlara aykırılık söz konusu olduğunda sicil memurunun gözünden kaçsa dahi sicile itiraz aşamasında herhangi bir iptal veya butlan davası açmadan sermaye artırım kararı uygulanmayacak ve sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararına ihtiyaç kalmayacaktır. Ancak sermaye artırım kararının tescil edilmesinden sonra tescile itiraz süresi kaçırılmamalıdır. Çünkü sermaye artırım kararının ticaret siciline tescil edildikten sonra icra edilmesi, bu karara karşı ihtiyati tedbir konulmasını engellemektedir⁴². Bu durumda mahkeme, icra edilmiş bir genel kurul kararına karşı ancak bu kararın hükümsüzlüğüne karar verebilecektir⁴³. Bu sebeple bu kararın tescil edilmesinden sonra ihtiyati tedbir talep hakkının kaybolmaması için TTK m. 34 uyarınca tescilden itibaren sekiz gün içerisinde sicilin bulunduğu yerdeki görevli asliye ticaret mahkemesine itiraz etmek gerekecektir⁴⁴.

TTK m. 32/4 uyarınca çözümü mahkeme kararına bağlı bulunan hususlar için geçici tescil imkanı düzenlenmiştir. Böylece geçici tescil imkanının uygulanmasının önü açılarak sermaye artırım kararının üç ay içerisinde ticaret siciline tescil edilmesi sorunu çözülmüş olacaktır. Başka bir deyişle, açıkça sermaye artırım kararı kanuna veya esas sözleşmeye aykırı şekilde alınmışsa zaten bu sorun tescile itiraz aşamasında çözülecektir. Ancak söz konusu sermaye artırım kararı dürüstlük kuralına aykırı şekilde alınmışsa tescile itiraz edilmelidir. Bu itiraz ile tescilin bulunduğu yer olan ticaret mahkemesinden geçici tescil yapılmasını ve dürüstlük kuralına aykırı şekilde alınan sermaye artırım kararına karşı iptal davasının açılmasının süre verilmesi talep edilmelidir. İptal davası açıldıktan sonra sermaye artırım

⁴¹ Pekcanitez, Özekes, Akkan, Taş Korkmaz, (n 39) 249

⁴² Ömer Teoman, İcra Edilmiş Bir Anonim Ortaklık Genel Kurul Kararının Uygulanmasının Durdurulması Konusunda Mahkemece İhtiyati Tedbir Kararı Verilip Verilemeyeceği Tüm Makalelerim I-II (2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2012) 991

⁴³ Teoman, (n 42) 991

⁴⁴ İbid 993

kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebinde bulunularak duruşmaya başlanmadan mahkemenin yürütmenin geri bırakılmasına karar verebileceği kanaatimizce kabul edilmelidir.

Son olarak, TTK m. 449 açıkça genel kurul kararlarının yokluk halinin tespiti için bir düzenleme getirmemiştir. Hakkında yok hükmü verilmesi gereken bir kararın uygulanması hukuk güvenliğine aykırılık teşkil edeceğinden; yokluk ile malul olan bir sermaye artırım kararı için ihtiyati tedbir talebi HMK hükümleri uyarınca alınmalıdır⁴⁵. Böylece yokluğun tespiti davası açılmadan önce tedbir talebinde bulunulabileceği kabul edilmiş olacaktır.

2. Yönetim Kurulunun Görüşünün Alınması

TTK m. 449, genel kurul kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararı verilmeden önce yönetim kurulu üyelerinin görüşünün alınması gerektiğini düzenlemiştir⁴⁶. Bu hüküm, ihtiyati tedbir talebini düzenleyen HMK m. 389/2 hükmü ile farklılık arz etmektedir. HMK m. 389/2 hükmü zorunluluk bulunan hallerde karşı taraf dinlenmeden hâkimin tedbir kararı verebileceğini ifade ederken, TTK m. 449 hükmü ile sermaye artırım kararının geri bırakılması için yönetim kurulunun görüşünün alınması gerektiğini ifade etmiştir. HMK uyarınca ihtiyati tedbir talep edildiğinde, hâkim somut olayın koşullarına göre karşı tarafın hukuki dinlenilme hakkını ertelemek suretiyle tedbir kararı verebilmektedir⁴⁷. Mahkeme böylece yönetim kurulu üyelerine; genel kurul kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararının uygulanması durumunda, şirketin somut olarak ne türden bir zarara uğrayacağını sormuş olacaktır⁴⁸.

Yönetim kurulu, sermaye artırım kararına karşı iptal davası açmış ve bu karara karşı genel kurul kararının yürütülmesinin geri bırakılmasını talep etmiş ise yönetim kurulu üyelerinin ayrıca dinlenilmesine gerek kalmayacaktır. Ayrıca sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebi, davalı anonim şirket tarafından kabul edilmiş ise bir daha yönetim kurulu üyelerinin dinlenilmesine ihtiyaç bulunmamaktadır⁴⁹. Ancak bu dava yönetim kurulunun çoğunluğunun dışında kalan kişilerce açılmış ise çoğunluğu oluşturan yönetim kurulu üyelerinin görüşünü almak icap edecektir⁵⁰. Yönetim kurulu üyelerinin görüşü,

⁴⁵ Pulaşlı, (n 11) 341; Doğukan Algan, Genel Kurul Kararının Yürütülmesinin (Tedbiren) Geri Bırakılması (TTK m.449) (1.Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019) 45-51

⁴⁶ Domaniç, (n 10) 920

⁴⁷ Pekcanitez, Atalay, Özkes, (n 4) 570

⁴⁸ Poroy, Tekinalp, Ersin Çamoğlu, (n 5) N. 749

⁴⁹ Moroğlu, "Hükümsüzlük" (n 13) 310

⁵⁰ İbid 312

yönetim kurulu üyelerinin nasıl dinleneceğine ilişkin bir düzenleme olmaması⁵¹ sebebiyle duruşmaya çağırılarak sözlü veya yazılı şekilde alınacaktır⁵².

Mahkeme; sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebinden sonra yönetim kurulu üyelerinin değişmesi durumunda, eski yönetim kurulu üyelerinin dinlenilmesine karar verebilecektir⁵³.

B. SERMAYE ARTIRIM KARARININ YÜRÜTÜLMESİNİN GERİ BIRAKILMASI KARARININ HUKUKİ NİTELİĞİ

Sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararının verilebilmesi için HMK'daki şartları açıklamadan önce bu kararın hukuki niteliğini tartışmak gerekecektir. Sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebi ile mevcut uyuşmazlık hakkında mahkemeden sermaye artırımı kararının yönetim kurulu tarafından icrası engellenmek istenmektedir. Bu talebin hukuki niteliği doktrinde tartışmalıdır. Çünkü bu talep ile mahkeme, davanın esasına girmeden muhtemel bir zararı önlemek için mevcut uyuşmazlığa konu olan sermaye artırımı kararının icrasını engelleyebilecektir. Böylece mahkeme, sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararını vererek sermaye artırımı kararı için geçici hukuki koruma yoluna gidecektir. Ancak bu geçici hukuki korumanın ayrı bir geçici hukuki koruma mı yoksa özel nitelikte bir ihtiyati tedbir olacağı tartışılmalıdır. Bilindiği üzere HMK, geçici hukuki korumalar kavramını üst başlık olarak düzenlemiştir. Böylece geçici hukuki koruma üst başlık olarak ifade edilecek, her bir hukuki koruma yolu ise hakkın türü ve amacına göre sınıflandırılacaktır⁵⁴.

Bu kararın özel bir geçici hukuki koruma niteliğine haiz olduğu kabul edildiğinde, sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararı HMK m. 397'de düzenlenen bir ihtiyati tedbir olarak tanımlanamayacak ve bu hükümlere dayanarak böyle bir karar verilemeyecektir. Böylece mahkemeden, sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararı için ihtiyati tedbir verilmesi şeklinde bir talepte bulunulamayacak,

⁵¹ Eriş, (n 3) 497; Gönen Eriş, Ticari İşletme ve Şirketler (3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 2017) 3040

⁵² Moroğlu, "Hükümsüzlük" (n 3) 310; "TTK'nın 449.maddesi gereğince yönetim kurulu üyelerinin görüşlerinin alınması için yönetim kurulu üyelerine (... ve ...) tebliğden itibaren 7 gün içerisinde beyanda bulunmaları için meşruhatlı davetiye gönderilmiş, yönetim kurulu üyelerince 16/12/2019 tarihli dilekçe ile görüş bildirdikleri görülmüştür." İstanbul BAM, 13. HD, 614/492, 17.4.2020 (www.lexpera.com.tr)

⁵³ İbid 310

⁵⁴ Pekcamtez, Özeker, Akkan, (n 5) 2446

mahkemenin de bu kararı ihtiyati tedbir kararı olarak vermemesi gerekecektir.⁵⁵ Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurul Kararı “*Keza, diğer özel hükümlerde açıkça farklı bir geçici hukuki korumadan bahsedilmişse, bu durumda da o çerçevede bir karar verilmeli, ihtiyati tedbir kararı verilmemelidir (Pekcanitez/Atalay/Özekes, a.g.e., s. 877)*” şeklindedir⁵⁶. Hakeza, mahkemenin sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebini reddetmesi halinde bu red kararına karşı kanun yolu öngörülemezdir. Doktrindeki bir başka görüş ise diğer kanunlarda geçen geçici hukuki korumaların ya ihtiyati tedbir niteliğinde ya da delil tespiti niteliğinde olduğunu ifade etmiştir⁵⁷.

Genel kurul kararının yürütülmesinin geri bırakılmasına ilişkin talep konusu hakkın türü para alacağını oluşturmadığından, bu talebin ihtiyati haciz olmadığı kolaylıkla ifade edilebilecektir⁵⁸. Doktrinde bir görüş; tedbirin türüne ilişkin bir değerlendirme yapmadan genel kurul kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebini, ihtiyati tedbir olarak kabul etmektedir⁵⁹. Nitekim Yargıtay’ın bir kararında da bu talebin ihtiyati tedbir olduğu ifade edilmiştir⁶⁰. Ancak başka bir görüş ise bu talebi, tedbirin amacı bakımından bir tasnif yaparak, eda tedbiri altında tanımlamıştır⁶¹. Amaç yönünden yapılan başka bir tasnif ise bu talebin düzenleme amaçlı olduğu yönündedir⁶².

Görüldüğü üzere doktrinde ve Yargıtay uygulamasında, sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararının ayrı bir geçici hukuki koruma olmadığı ihtiyati tedbir hükümlerine tabi olması gerektiği ifade edilmiştir. Bazı yazarlar ihtiyati tedbir olduğunu kabul edip ihtiyati tedbir türleri arasında bir tasnife gitmiştir. Doktrinde eda tedbiri ve düzenleme tedbiri tasnifi arasında ihtilaf bulunmakta olup düzenleme tedbirlerinin eda tedbiri başlığı altında değerlendirilmesi gerektiği savunulmaktadır⁶³. Bu tartışma, çalışmamız kapsamında

⁵⁵ İbid 2453

⁵⁶ Yargıtay HGK, E.2013/21-1791 K. 2013/1676, 20.12.2013 (www.lexpera.com.tr)

⁵⁷ Kuru, (n 3) 657

⁵⁸ Algan, (n 43) 23

⁵⁹ Domaniç, (n 10) 919; Ejder Yılmaz, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi (4. Baskı, Yetkin Yayıncılık, 2021) 740; Haluk Nami Nomer, Kişi Birliklerinde Genel Kurul Kararlarının Geçersizliğine İlişkin Esaslar (1. Baskı, Beta Yayınevi, 2008) 199-200; Kuru, (n 3) 659; Moroğlu, “Sermaye Artırımı” (n 3) 324; Kırca, Şehirli Çelik, Manavgat, (n 37) 242; Algan (n 45) 24

⁶⁰ 11. HD, E.2013/10626 K.2013/15144, 09.09.2013; İstanbul BAM, E. 2017/143 K. 2017/162, 20.04.2017 (www.lexpera.com.tr)

⁶¹ Evrim Erişir, Geçici Hukuki Korumanın Temelleri ve İhtiyati Tedbir Türleri (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2013) 388; Pekcanitez, Özekes, Akkan, Taş Korkmaz, (n 39) 2510-2511

⁶² Saim Üstündağ, İhtiyati Tedbirler (1. Baskı, Fakülteler Matbaası, 1981) 32-33; Nevhis Deren-Yıldırım N, Haksız Rekabet Hukuku ile Fikri ve Sınai Mülkiyet Hukukun’da İhtiyati Tedbirler (2. Baskı, Alkım Yayınevi, 2002) 94; Yılmaz (n 3) 78

⁶³ Ayrıntılı bilgi için bkz. Erişir, (n 61) 497-507

olmadığından sadece sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararının özel bir ihtiyati tedbir türü olarak kabul edilmesi gerektiğini ifade edeceğiz.

C. HUKUK MUHAKEMLERİ KANUNUNDAKİ ŞARTLAR

1. Tedbir Talebinin Konusu

Sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılmasını talep eden taraf, bu sermaye artırımı kararının uygulanması ile ciddi bir zararın doğacağını ya da hakkın elde edilmesinin zorlaşacağını veya imkânsız olacağını ifade etmelidir. Bu sebeple mahkeme, bu talep için karar verirken sermaye artırımı kararı öncesi hakların elde edilip edilemeyeceğini incelemelidir⁶⁴. Böylece, davanın açıldığı ilk günkü menfaatin korunması amacı ile telafisi imkânsız zararların doğması önlenecek ve hakkın elde edilmesi sağlanacaktır⁶⁵.

Sermaye artırımı kararının uygulanmasıyla, hem pay sahipleri hem de anonim şirket açısından çok ciddi etkiler doğmaktadır. Örneğin; pay sahipleri, artırımı kararının iptal edilmesi sonucu taahhüt ettiği sermayeyi faiziyle geri alacaktır. Ayrıca, sermaye artırımı sonucu ortaya çıkan yeni payları satın alan şirkette pay sahibi olmayan üçüncü kişilerin aldığı paylar silineceğinden, şirketin bu kişilerden aldığı bedeller iade edilecektir.⁶⁶

2. Yaklaşık İspat

Mahkeme; ihtiyati tedbir talep eden tarafın, iddiasını yaklaşık ispat ölçütünde ispatlaması halinde bu talebi kabul edecektir⁶⁷. Bu sebeple tedbir talep eden tarafın, sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebinin kabul edilmesi için mahkemede oluşacak kanaati güçlendirecek delilleri dilekçe ekinde sunması veya mahkemede delillerin dosyaya getirtilmesini istemesi gerekmektedir⁶⁸.

⁶⁴ İstanbul BAM 13. HD, E. 2019/1473 K. 2019/1212, 18.9.2019 (www.lexpera.com.tr)

⁶⁵ Pekcanitez, Atalay, Özkes, (n 3) 565

⁶⁶ Poroy, Tekinalp, Çamoğlu, (n 3) 1416d

⁶⁷ Pekcanitez, Atalay, Özkes, (n 3) 571

⁶⁸ Algan, (n 45) 136

Anonim şirket genel kurul kararları, AYŞ⁶⁹ m. 26 gereği toplantı tutanağına kaydedilmektedir. Böylece, genel kurul kararlarına karşı açılan tüm hükümsüzlük davalarında en önemli delil toplantı tutanağı olmaktadır⁷⁰. Buna ek olarak ileri sürülen vakıaya has olmak üzere, ticari defterler de delil olarak kabul edilecektir⁷¹. Son olarak keşif, bilirkişi ve kanuni şartları yerine getirmek şartıyla tanık delillerine başvurulabilecektir⁷². Nitekim yargı kararlarında da, tüm ticari defter ve kayıtların incelenmeden sadece dosya üzerinden bir tedbir kararının verilemeyeceği ifade edilmiştir⁷³.

Doktrinde, hükümsüzlük haline göre ispat derecelendirmesi yapan yazarlar bulunmaktadır. Bir görüşe göre batıl genel kurul kararlarına karşı doğrudan yürütülmesinin geri bırakılması kararı verilmelidir⁷⁴. İptal edilebilir genel kurul kararlarında; tedbir talep eden kişinin, kötü niyetli olduğu veya iddialarının açık bir şekilde gerçeği yansıtmadığının anlaşılmasıyla bu talep reddedilmelidir⁷⁵. Ancak kabul edilmelidir ki her somut olaya göre mahkemenin karar vereceği tedbir değerlendirmesinde menfaat dengesi gözetilmelidir. Çünkü genel kurul tarafından alınan sermaye artırımı kararı, haklı bulunursa, dava sonuçlanana kadar verilecek tedbir sebebiyle icra edilemeyecektir⁷⁶. Eğer yönetim kurulu, bu tedbir kararına rağmen sermaye artırımı kararını uygularsa HMK m. 398 uyarınca disiplin hapsi ile cezalandırılacaktır⁷⁷.

3. Menfaat Dengesi

Mahkeme, menfaat dengesini gözetirken her iki tarafın da menfaatini koruyan titiz bir inceleme yapmalıdır. Bu denge gözetilirken; bir yandan hak iddia edenin hakkına kavuşabilmesi sağlanmalı, diğer yandan ise tam bir yargılama yapılmadığı ile kararın haksız olacağı ihtimali göz önünde bulundurularak aleyhine tedbir kararı verilecek kişinin hakkı, ölçüsüz bir şekilde aşılmamalıdır⁷⁸. Anonim şirketin esas sermayesinin artırılması kararı; başta şirketin kendisinin olmak üzere, pay sahiplerinin ve son olarak üçüncü kişilerin menfaatini

⁶⁹ Resmî Gazete Tarihi: 28.11.2012 Resmî Gazete Sayısı: 28481, “Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul Ve Esasları İle Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmelik”

⁷⁰ İbid 135

⁷¹ İbid 136

⁷² İbid 136

⁷³ 11. HD, E. 2013/18476 K. 2013/616, 14.1.2013 (www.lexpera.com.tr)

⁷⁴ Pulaşlı, (n 10) 926

⁷⁵ Pulaşlı, (n 10) 926

⁷⁶ Pekcanitez, Atalay, Özekes, (n 4) 574

⁷⁷ İbid 576

⁷⁸ Pekcanitez, Özekes, Akkan, Taş Korkmaz, (n 39) 2444

etkilemektedir. Bu sebeple mahkemenin önüne gelecek uyuşmazlıkta, kanımızca ilk önce hükümsüzlüğü talep edilen genel kurul kararının hükümsüzlük iddiasının gerekçesi incelenmelidir.

Kanımızca; yokluk yaptırımına tabi olacak bir karara karşı, yaklaşık ispat şartı yerine getirildikten sonra tedbir kararı verilmesi gerekmektedir. Ancak butlan ve iptal edilebilirlik hallerine tabi bir karara karşı tedbir kararı, somut olayın koşullarına göre incelenecektir.

Yeni bir yatırım yapmak, şirket borçlarını ödemek veya başka bir sebeple sermaye artırımına gitmek isteyen bir anonim ortaklıkta; bu kararın yürütülmesinin geri bırakılması, şirketin sermaye artırma amacını tehlikeye düşürebilmektedir. Yeni yatırımlar yapılarak, şirketin kazancının geciktirilmesi şirketin ekonomik durumunu olumsuz etkileyebilecektir. Ayrıca, sermaye artırım kararının durdurulması şirketin alacaklarını da etkilemiş olacaktır. Buna karşılık, sermaye artırım kararının, pay sahiplerini doğrudan etkileyeceği de unutulmamalıdır.

Uygulamada sermaye artırım kararının, alacaklıların menfaatinden ziyade çoğunluğun dışında kalan pay sahiplerinin menfaatini ciddi bir şekilde etkilediği görülmektedir⁷⁹. Çünkü anonim şirketin pay sahipleri, kendi payları oranınca genel kurulda oy kullanabilmektedir. Sermaye artırım kararı sonucunda çıkarılacak yeni payları ekonomik zayıflık nedeniyle alamayan pay sahiplerinin oy oranı düşmüş olacaktır. Şirketin yönetim kurulunun belirlenmesi için pay çoğunluğunun kâfi geldiği bir durumda, çoğunluğu oluşturan pay sahipleri çoğunluğun dışında kalmış⁸⁰ pay sahiplerini, şirketin yönetiminden uzaklaştırmış olacaklardır⁸¹.

Sermayeye oranla az bir paya sahip olan pay sahiplerinin oy haklarının azalmasının yanı sıra kâr payı oranları da düşmüş olacaktır. Bu sebeple, uygulamada sermaye artırım kararına karşı açılan iptal davalarında çoğunlukla dürüstlük kuralına aykırılık gerekçe gösterilmektedir⁸². Dürüstlük kuralına aykırılık incelemesi yapılırken gözetilmesi gereken ölçüt, anonim şirketin menfaatine uygun bir artırım yapıp yapılmadığı olacaktır. Çoğunluk pay sahiplerinin menfaati gözetilerek verilen bir sermaye artırım kararı alınmıyorsa dahi anonim şirketin menfaatine olmayan sermaye artırım kararı dürüstlük kuralına aykırı olacaktır⁸³. Genel kurul tarafından alınan sermaye artırım kararının, anonim şirketin menfaatleri

⁷⁹ Soykan, (n 12) 651-652

⁸⁰ İbid 584

⁸¹ Poroy, Tekinalp, Çamoğlu, (n 3) N. 1335

⁸² Soykan, (n 12) 585

⁸³ İbid 585

doğrultusunda alınıp alınmadığı ve bu kararın çoğunluk pay sahiplerinin kendi çıkarları lehine olup olmadığı somut olayın koşullarına göre belirlenecektir⁸⁴.

Yargı kararlarında sermaye artırım kararının hangi amaçla yapıldığını incelenmiştir⁸⁵. Bu incelemede, bilirkişi tarafından iktisadi bir değerlendirme yapılarak anonim şirketin ne kadar finansmana ihtiyaç duyduğu izah edilmiştir⁸⁶. Ancak ifade edilmelidir ki yapılacak yerindelik incelemesi, anonim şirketin ticari ilişkisi bağlamında değil sadece iktisadi açıdan sermaye artırımına ihtiyacının olup olmamasına ilişkindir⁸⁷. Aksi halde yönetim kurulu üyelerinin kanunen belirlenen görevi aşılmış olacak ve şirketin hangi kaynağı ne doğrultuda kullanacağı belirlenmiş olacaktır⁸⁸.

Gerçekten de, sermaye artırım kararının her bir pay sahibinin menfaatine olması beklenemeyecektir. Pay sahipleri anonim şirkete katılırken, çoğunluğun kararlarına tabi olacağını kabul etmişlerdir⁸⁹. Bu yüzden pay sahipleri, pay değerlerinin artmasını gerekçe göstererek sermaye artırım kararına karşı çıkamayacaklardır⁹⁰. Nitekim bir başka yargı kararında; davacının zararının, sermaye artırım kararının iptal edilmesi halinde giderilebileceği, ancak ihtiyati tedbir kararının verilmesi halinde davalının zararının giderilemeyeceği ve davalının zararının dolaylı olarak davacıyı da etkileyeceği belirtilmiştir. Ayrıca tedbir talep eden davacıya, muhtemel ve yakın bir tehlikenin varlığını ispatlayamaması nedeniyle ihtiyati tedbir kararı verilmesinin yerinde olmadığı ifade edilmiştir⁹¹.

Son olarak özetlemek gerekirse “*vasitanın gayeye uygunluğu*” ölçütü üzerinden bir menfaat dengesi gözetilmelidir. Bu ilke anonim şirketin sermaye artırım kararıyla amaçladığı menfaatin, başka vasıtalarla elde edilip edilemeyeceğini incelemektedir⁹². Burada gerçekleştirilmek istenen amaç ile sermaye artırım kararı arasındaki uygunluk ortaya konulmalıdır.

⁸⁴ İbid 586

⁸⁵ 11. HD, E.2013/11622 K. 2013/16502, 25.09.2013 (www.lexpera.com.tr)

⁸⁶ Soykan, (n 12) 586-588; Paslı, (n 26) 51-52, 54-56

⁸⁷ Soykan, (n 12) 593; Paslı, (n 26) 56

⁸⁸ Soykan, (n 12) 593

⁸⁹ Soykan, (n 12) 605

⁹⁰ Poroy, Tekinalp, Çamoğlu, (n 3) N. 1333-1334

⁹¹ İstanbul BAM, 12. HD, E. 2018/668 K. 2018/ 684, 7.6.2018 (www.lexpera.com.tr)

⁹² Algan, (n 45) 41

4. Teminat

İhtiyati tedbir kararı verilmesi; aleyhine tedbir kararı verilen kişinin haklarını ihlal edebilecek nitelikte olduğundan, dava sonucunda aleyhine tedbir kararı verilen kişinin muhtemel zararlarını karşılamak maksadıyla teminat gösterilmesi gerekmektedir. Bu yüzden mahkeme, sermaye artırımı kararının yürütülmesinin geri bırakılması talebinin tedbir niteliğini haiz olması nedeniyle teminata karar vermelidir⁹³. Buna karşılık aleyhine tedbir kararı verilen kişi, muhtemel zararların önlenmesi amacıyla teminat göstererek tedbir kararının kalkmasını talep edebilecektir⁹⁴. Böylece anonim şirket, tedbir kararına karşı teminat yatırarak tedbirin kaldırılmasını isteme hakkına sahiptir⁹⁵.

Bu teminat, daha önce TTK m. 448/3 uyarınca şirketin muhtemel zararlarını karşılaması amacıyla teminat yatırılmasına karar verilmesi durumunda dahi yatırılmalıdır⁹⁶. Ancak genel kurul kararının iptal edilmesi maksadıyla dava açan kişi, daha önce bir teminat yatırmışsa ayrıca bir teminat yatırmasına gerek olmadığı da savunulmuştur⁹⁷.

5. Davanın Esasını Çözecek Nitelikte Bir Tedbir Kararının Verilip Verilemeyeceği

Uygulamada genel kurul kararlarının yürütülmesinin geri bırakılması kararı, yargılamanın esasını çözer nitelik arz ediyor gerekçesiyle reddedilebilmektedir⁹⁸. Konumuz açısından bir inceleme yapılırsa, sermaye artırımı kararına karşı açılan iptal davalarında da böyle bir sorun ortaya çıkabilecektir. Bu sebeple, sermaye artırımı kararına karşı açılan iptal veya butlan davaları açısından da davanın esasının çözer mahiyette bir tedbir kararının verilip verilemeyeceği incelenmelidir.

Hakim görüşe göre; mahkeme, asıl davanın sonucunu öne çekerek, davanın esasına dair veya fiili olarak davanın esasını çözer nitelikte bir tedbir kararı veremeyecektir⁹⁹. Bu görüş davanın esasını çözer mahiyette karar verilebilmesi için özel bir kanuni bir düzenleme olmasını

⁹³ Domaniç, (n 10) 497; Yılmaz, (n 57) 1679; Moroğlu, Hükümsüzlük (n 3) 305; Oğuz İmregün, Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Arasında Umumi Heyet Kararlarından Doğan Menfaat İhtilafları ve Bunları Telif Çareleri, (1. Baskı, İsmail Akgün Matbaası, 1962) 145; Halil Arslanlı, Anonim Şirketler II (1. Baskı, İstanbul Matbaası, 1959) 83

⁹⁴ Pekcanitez, Atalay, Özkes, (n 3) 581

⁹⁵ İbid 920

⁹⁶ Moroğlu, "Hükümsüzlük" (n 13) 312

⁹⁷ Pekcanitez, , Atalay, Özkes, (n 39) 486

⁹⁸ Eriş, İşletme (n 51) 3042

⁹⁹ Abdurrahim Karılı, Medeni Muhakeme Hukuku, (6. Baskı, Alterantif Yayınları, 2015) 678; Baki Kuru, Burak Aydın, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı (5. Baskı, Yetkin Yayıncılık, 2020) 466; Yılmaz, (n 57) 1670

savunmaktadır¹⁰⁰. Nitekim Yargıtay'ın bazı kararları dava sonucunun öne alınmasının mümkün olmadığını ifade etmiştir¹⁰¹. Ancak, “*gecikme sebebiyle bir sakınca veya ciddi bir zararın doğabileceği nazara alınarak, ihtiyati tedbir verilmesi şartları oluştuğu u halde, yerinde olmayan yazılı gerekçeyle(ileride açılacak olan davada asıl istemin kabulü hükmünün çıkmasıyla sağlanacak durumu şimdiden oluşturacak nitelikte ihtiyati tedbir kararı verilemeyeceği gerekçesiyle) ihtiyati tedbir talebinin reddine karar verilmesi doğru görülmemiş*”¹⁰² ifadesiyle, ihtiyati tedbir incelemesinin sınırlarını genişleten ve hakların korunmasını ön plana çıkaran yüksek mahkeme kararları da bulunmaktadır.

Doktrindeki bir diğer görüş HMK m. 391/1'in “... *her türlü tedbire karar verilebilir.*” şeklindeki düzenlemesi uyarınca, mahkemenin davanın esasını çözebilecek nitelikte bir tedbir kararı verebileceğini savunmaktadır¹⁰³. Bu görüş tedbir talebinin tamamlayıcı merasime tabi olduğunu ifade ederek ilk görüşün endişelerine cevap vermektedir¹⁰⁴. Ayrıca bir başka görüş ise esas yargılama sonucunda ihtiyati tedbir kararından dönülebileceğini ve buna bağlı kalınmak zorunda olunmadığını belirtmiştir¹⁰⁵. Bu sebeple tedbir talebinin esasa girilemeyeceği gerekçesi ile reddedilemeyeceğini, ihtiyati tedbir sebeplerinin bulunup bulunmadığının incelenmesi gerektiğini savunmuştur¹⁰⁶.

Kural olarak, muhtemel ve yakın bir zararın varlığı yaklaşık ispat ölçüsünde ispat edildiğinde, mahkemenin tedbir kararını vermesi gerekmektedir. Bu konuda tedbir talebinin davanın esasına uygun bir şekilde verilip verilmeyeceği sorusu sorulacaktır. Tedbir kararının, davanın esasına ilişkin olamayacağı görüşü kabul edildiği takdirde hâkimin tedbir kararı verme yetkisi kanımızca kısıtlanmış olacaktır. Bu doğrultuda özellikle dürüstlük kuralına aykırılık sebebiyle sermaye artırımı kararına karşı açılan iptal davalarında, ihtiyati tedbir uygulanamayacaktır. Bu durum ise geçici hukuki korumanın amaçladığı hukuki menfaatlerin korunmasına aykırılık teşkil edecektir. Kanımızca muhtemel ve yakın bir zararın varlığı, yaklaşık ispat ölçüsünde tedbir talep eden tarafından ispatlanabiliyorsa; hâkim, davanın esasına ilişkin bir değerlendirme yapmış olsa bile ihtiyati tedbir kararını vermelidir.

¹⁰⁰ Kuru, Aydın, Usûl (n 99) 559

¹⁰¹ 18. HD, 5256/7653, 06.05.2013; 11. HD,1308/2751, 27.2.2015 (www.lexpera.com.tr)

¹⁰² 11. HD, E. 2013/17628 K. 2013/366, 10.01.2013 (www.lexpera.com.tr)

¹⁰³ Erişir, (n 61) 387-389; Pekcanitez, Atalay, Özekes, (n 3) 574

¹⁰⁴ Erişir, (n 61) 396.

¹⁰⁵ Yavuz Alagonya, Makaleler (6. Baskı, Beta Basım, 2012) 370

¹⁰⁶ Alagonya, (n 105) 374

SONUÇ

Bu çalışmamızda, TTK ve HMK kapsamında anonim şirket genel kurul sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararının niteliğini ve bu kararın verilebilmesi için gereken şartları inceledik. İncelememiz, sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılması kararının özel bir geçici hukuki koruma mı yoksa ihtiyati tedbir mi olduğu konusundadır. Bu tanımlamanın önemi, doktrinde yer alan tartışmalar bağlamında da kendini göstermiştir. TTK m.449 hükmünün lafzı ile bu tartışmanın başladığını ifade edebiliriz. Yukarıda ifade ettiğimiz gibi sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılmasının talep edilebilmesini dava açılması şartına bağlamak; bu kararın, ayrı bir geçici hukuki koruma olarak savunulabilmesini güçlendirmektedir. Ancak bazı yazarlar TTK'nın bu hükmüne rağmen dava açılmadan bu kararın verilebilmesini mahkemeden talep edilebileceğini savunmuşlardır. Kimi yazarlar da bu tartışmaya girmeyip bu kararı nitelendirmeyi seçmiş ve bu kararın özel bir ihtiyati tedbir türü olacağını ifade etmişlerdir.

Kabul etmek gerekecektir ki, sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılmasının kendine has hükümleri bulunmaktadır. Özellikle uygulamada çok sık karşılaştığımız dava dosyalarını da düşündüğümüzde konunun ehemmiyeti kendisini gösterecektir. Bu sebeple uygulamada bu kadar önem arz eden bir “kararın” daha açık bir kanuni düzenlemeye ihtiyacının olduğu aşikardır. Diğer yandan, sermaye artırım kararları başta anonim şirket olmak üzere pay sahiplerini doğrudan ilgilendirdiğinden, bu karara karşı istenebilecek herhangi bir “geri bırakma kararı” talebi ciddi bir inceleme gerektirecektir. Doktrindeki bazı görüşler gibi, davanın esasını çözecek nitelikte bir kararın tedbir konusu olamayacağı savunulursa, sermaye artırım kararının iptali davalarında hiçbir zaman ihtiyati tedbir talep edilemeyecektir. Bu durumun kabul edilmesi, uygulamada telafisi güç zararların doğmasının önünü açacaktır. Bu sebeple bu kararın istisnai bir karar olduğu kabul edilmeli kararın niteliği tanımlanmalıdır.

Kanımızca bu kararın farklı bir geçici hukuki koruma olmasından ziyade özel nitelikli bir ihtiyati tedbir türü olduğunu kabulü gerekmektedir. Böylece ihtiyati tedbirin genel özelliklerinden farklı uygulamalar olabilecektir. İlk olarak sermaye artırım kararına karşı iptal davası açılmadan, sermaye artırım kararının yürütülmesinin geri bırakılmasının kabul edilemeyeceği ifade edilmelidir. Çünkü bu kararın üzerinde durduğu menfaat dengesi düşünüldüğünde, mevcut bir kararı ortadan kaldırmaya yönelik ciddi bir irade gerekecektir. Bu sebeple iptal davası açılmadan “geri bırakma” kararının alınmaması gerekecektir.

Sonrasında ise yönetim kurulu üyelerinin dinlenilmesi şartı açıkça hukuki dinlenilme hakkının istisnası olarak kabul edilmelidir. Ayrıca bu kararın; davanın esasını çözecek nitelikte olduğu kabul edilerek mahkeme tarafından incelenmemesi, geçici hukuki koruma perspektifinden bakılmadığını bize gösterecektir. Yukarıda ifade ettiğimiz gibi mahkeme, geçici hukuki koruma kararından dönebileceği için bu konu hakkında verdiği karar tam hukuki koruma kapsamında olmayacaktır. Bu durum sermaye artırımı kararına karşı yürütülmesinin geri bırakılması kararının verilebileceğini bize gösterecektir.

KAYNAKÇA

- Alagonya Y, Makaleler, Davanın Esasını Çözümleyecek veya Böyle Bir Sonuç Doğuracak Biçimde İhtiyat Tedbir Kararları Hakkında, (6. Baskı, Beta Basım, 2012) 357,382
- Algan D, Genel Kurul Kararının Yürütmesinin (Tedbiren) Geri Bırakılması (TTK m.449) (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019)
- Arsıanlı H, Anonim Şirketler II, (1. Baskı, İstanbul Matbaası, 1959)
- Aydın A, ‘Kanuni Yedek Akçelerin Tamamının İç Kaynaklardan Esas Sermaye Artırımında Kullanılması Mümkün müdür?’ (2014) 30 (2) Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi, 79,88
- Çamoğlu E, Yönetim Kurulunun Hukuki Sorumluluğu (3. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2010)
- Deren-Yıldırım N, Haksız Rekabet Hukuku ile Fikri ve Sınai Mülkiyet Hukukun’da İhtiyati Tedbirler (2. Baskı, Alkım Yayınevi, 2002)
- Domaniç H, Türk Ticaret Kanunu Şerhi (2. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2010)
- Eriş G, Anonim Şirketler Hukuku, (1. Baskı, Seçkin Yayınevi, 1995)
- Eriş G, Ticari İşletme ve Şirketler, (3. Baskı, Seçkin Yayınevi, 2017)
- Erişir E, Geçici Hukuki Korumanın Temelleri ve İhtiyati Tedbir Türleri (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2013)
- İmregün O, Anonim Ortaklıklar, (3. Baskı, Gün Matbaası, 1968)
- İmregün O, Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Arasında Umumi Heyet Kararlarından Doğan Menfaat İhtilafları ve Bunları Telif Çareleri, (1. Baskı, İsmail Akgün Matbaası, 1962)
- Karslı A, Medeni Muhakeme Hukuku, (6. Baskı, Alterantif Yayınları, 2015)
- Kendigelen A, Türk Ticaret Kanunu Değişiklikler, Yenilikler ve İlk Tespitler, (4. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2017)

- Kırca İ, Şehirli Çelik F. H, Manavgat Ç, Anonim Şirketler Hukuku II (1. Baskı, Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi Yayınları, 2013)
- Kuru B, İstinaf Sistemine Göre Yazılmış Medeni Usul Hukuku, (1. Baskı, Legal Yayınevi, 2016)
- Kuru B, Aydın B, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı (5. Baskı, Yetkin Yayıncılık, 2020)
- Moroğlu, E, Anonim Ortaklıkta Sermaye Artırımı (3. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2015)
- Moroğlu E, Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü (8. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2017)
- Moroğlu E, Esas Sermaye Artırımının Hukuki Niteliği, Makaleler (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2010)
- Moroğlu E, Esas Sermaye Artırımı İçin Eski İştirak Taahhütlerinin Ortaklığa Tamamen Ödenmiş Olma Şartı, Makaleler (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2010)
- Moroğlu E, Anonim Ortaklıkta Genel Kurulun Toplantıya Daveti Merasimine Aykırılığın Genel Kurul Kararına Etkisi, Makaleler (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2010)
- Moroğlu E, Anonim Ortaklıkta Sermaye Artırımı (4. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018)
- Nomer Haluk N, Kişi Birliklerinde Genel Kurul Kararlarının Geçersizliğine İlişkin Esaslar (1. Baskı, Beta Yayınevi, 2008)
- Paslı A, Yargıtay Kararları Işığında Sermaye Artırımı. Yürürlüğünün 5. Yılında ve Yargıtay Kararları Işığında Türk Ticaret Kanununun Sempozyumu(Tebliğler ve Tartışmalar) (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018) 51,81
- Pekcanitez H, ‘Anonim Ortaklıklarda Denetçiler Tarafından Açılacak Davalar’ (1987) 3 (1) Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 439,495
- Pekcanitez H, Atalay O, Özkes M, Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı (9. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2021)
- Pekcanitez H, Özkes M, Akkan M, Korkmaz H, Pekcanitez Usul- Medeni Usul Hukuku (16. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2018)
- Pulaşlı H, Şirketler Hukuku Şerhi (3. Baskı, Adalet Yayınları, 2018)
- Pulaşlı H , Şirketler Hukuku Genel Esaslar (6. Baskı, Adalet Yayınları, 2020)
- Pulaşlı H, ‘Anonim Şirket Genel Kurul Kararlarının Sakatlığı Ve Müeyyidesi’ (2014) 71 (2) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi , 335,345
- Tekinalp Ü, Sermaye Ortaklıkları Yeni Hukuku (5. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2020)

- Tekinalp Ü, Poroy R, Çamoğlu E, Ortaklıklar Hukuku II (15. Baskı, Vedat Kitapçılık, 2020)
- Tekinalp Ü, Poroy R, Çamoğlu E, Ortaklıklar ve Kooperatif Hukuku (10. Baskı, Arıkan Yayınları, 2005)
- Teoman Ö, İcra Edilmiş Bir Anonim Ortaklık Genel Kurul Kararının Uygulanmasının Durdurulması Konusunda Mahkemece İhtiyati Tedbir Kararı Verilip Verilemeyeceği Tüm Makalelerim, Cilt I-II (2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2012)
- Sanem Yılmaz Z, Sermaye Şirketlerin Geçici Hukuki Korumalar (1. Baskı, Adalet Yayınevi, 2010)
- Soykan İ. C, Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Ortaklıklarda Sermaye Taahhüdü Yoluyla Sermaye Artırımı (1. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, 2019)
- Üstündağ S, İhtiyati Tedbirler (1. Baskı, İstanbul Matbaası, 1981)
- Yılmaz E, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi (4. Baskı, Yetkin Yayınları, 2021)

